

Đầu tháng cha p năm 1983. T i m t làng chài h o lánh bên vòm r ch Tiêu D a, thu c huy n U Minh, n m sát v nh Thái Lan vào mùa bi n đ ng.

Trong m t túp l u xiêu v o c a chú Năm H n tr thành đ a đi m “ém quân” c a 12 ng i, k c ba má tôi và tôi là Tu n, lúc đó v a tròn 15 tu i. T t c đ u là chi n h u v i ba tôi tr c năm 1975, chu n b m t cu c v t bi n đi tìm t do. Tr a hôm đó, ai n y đ u mang tâm tr ng kh c kho i, lo âu vì bi n c thì quá bao la mà nh ng con thuy n v t bi n quá nh bé mong manh; th nh tho ng, tôi nhìn ra bi n kh i v i ánh m t buâng khuâng đ y lo l ng, b n ch n nhìn nh ng ng n sóng hình l i búa cu n cu n đ u i nhau m vào bãi bùn. Má tôi ng i bó g i bên c nh chái b p sau hè, tay l n chu i h t “mân cô” lâm râm c u nguy n. Còn ba tôi tr i t m b n đ trên cái chõng tre, r i cùng ng i tài công và m t vài ng i có kinh nghi m đi bi n bàn k ho ch v t bi n.

Ba tôi l c quan, nói:

- “Đêm nay, chúng ta r i kh i n i n y. N u thu n bu m xuôi gió, s m t kho ng hai ngày, ba đêm thì đ n Mã Lai. Cam đoan ghe s t p vào đ t li n kho ng gi a Kota Baharu và Kuala Dungun ho c xu ng chút n a s đ ng Pedang Tioman. Sau đó, m i ng i s đ c đ a đ n tr i t n n “Bidong” làm th t c, ch ngày đi đ nh c m t n c th ba.”

Bác Chín D n lái tàu nói đùa:

- “Đ ng bi n đ n tr i t n n “Bi Đông”, ph i qua “Bi đất” tr c. Nh ng, m y anh c tin vào tay ngh c a tôi! Lái giang thuy n, ch ng đ c công th y Vi t C ng là ngh c a tui tr c 1975 mà m y cha!”

Còn chú Năm H n, em h c a ba tôi, th đ a v vùng bi n n y. Chú theo ngh bi n t h i còn tr cho đ n bây gi đã ngoài ngũ tu n. Chú Năm ng i b p trên b bi n, theo dõi nh ng ng n sóng b c đ u, l p sau đ n l p tr c v m m vào b bi n. X chi u, m t cái ráng màu vàng chói chang, pha m t chút s c h ng, b t ng xu t hi n h ng m t tr i l n. Trong kho nh kh c, m t dãy mây đen x p ch ng lên nhau nh v y cá, mang hình thù quái v , t phía chân tr i ch m ch m kéo đ n. Màu đen tang tóc, thê l ng l n đ n ánh n ng m t tr i. Chú Năm H n bi n s c, v i v đ ng đ y đi vào nhà, nhìn m i ng i, gi ng nghiêm trang, nói:

- “Bi n s p đ ng r i đó! Chuy n ra kh i đ trù đêm nay, ph i hoãn vào m t ngày khác thôi!”

Ba tôi nói:

- “H i sáng, tôi đã theo dõi b n tin d báo th i ti t c a đài Hà N i và đài Sài Gòn r i: không có

gió mùa đông b c, cũng không d đoán có bão trong vùng v nh Thái Lan. Bi n ch đ ng m t chút thôi mà, chú Năm!”

- “Anh tin dài, ch không tin tôi! Thôi, cũng đ c,” gi ng chú Năm H n có v trách móc. “Nh ng, theo kinh nghi m ngh đi bi n cho tôi bi t r ng: m i l n con ráng màu vàng pha l n s c h ng và nh ng đám mây đen x p ch ng lên nhau hình v y cá xu t hi n chân tr i là đêm nay, ho c tr i l m t i mai, s có giông bão n i lên cho mà coi!”

Bác Chín D n đ ngh :

- “Anh Năm ra ngoài bãi bi n v i tôi. Còn anh em nên l i trong nhà tránh tàu tu n d ng c a b n Vi t C ng quan sát t xa!”

C hai v a r i nhà ra bãi bi n. M i ng i lo l ng h i ba tôi:

- “Anh Năm H n nói nh v y đó! Anh tính sao đây, x p?”

- “Mình ch h vô, bàn l i th t k r i bi u quy t! Đi hay hoãn l i tùy theo ý ki n c a đa s !”

Kho ng n a gi sau, hai ng i tr vô nhà. Bác Chín D n v n l c quan, nói:

- “Theo tôi, bi n ch đ ng m t tí thôi! Nh ng ng n sóng b c đ u chi u nay cũng gi ng nh ngày hôm qua. Bi n tr dòng thôi mà! Bây gi ch a t i 4 gi chi u. N u t đây đ n ch ng v ng mà tri u c ng ti p t c d d i h n, chúng ta s bàn l i đ l y quy t đ nh sau cùng,” bác tài công nhìn m i ng i, h i. “Ý ki n anh em nh th nào?”

M i ng i đ u đ ng ý v i bác Chín D n, và nhìn ra bi n h i h p, ch đ i c n th nh n c a bi n c . Nh ng, kho ng 2 gi sau. Nh ng c n sóng b c đ u tràn qua b kè đá, l n vào hàng d a trên b bi n thì b ng đ u đ n l i. Sóng tr mình v lao xao vào bãi bi n . M i ng i th phào nh nhm, tr chú Năm H n lòng v n n ng tr u lo âu. Má tôi lo b a c m chi u cho m i ng i s m h n đ chu n b lên đ ng.

Kho ng 8 gi đêm. Con trăng h tu n cong nh cái l i i li m t a ánh sáng l m trên m t bi n tĩnh l ng. Chú Năm H n móc cây đèn bão vào cây sào tre, r i vác ra ngoài bãi bi n. Chú c m cây sào tre trên bãi, ng i b p xu ng bãi cát, ngó ra bi n kh i ch đ i ai đó.

Hai gi sau. M t chi c tàu đánh cá xu t hi n ngoài kh i, cách b bi n kho ng trên 200 th c. Ánh đèn pin lóe lên tr c mũi tàu, ch p t t 4 l n. Chú Năm H n đ ng d y, l y cây đèn bão quét qua, quét l i vài l n, cho bi t đã nh n đ c ám hi u, r i quày qu tr vào trong nhà báo tin cho m i ng i lên đ ng. Tôi âm th m theo đoàn ng i đi ra vòm r ch Tiêu D a. Tôi đ c ba má đ lên m t chi c ghe tam b n tr c; sau đó, m i ng i l n l t leo lên ghe và chui vào trong khoang. Chú Năm H n cho n cái máy “đuôi tôm”, chi c ghe tam b n c t mũi, l t ra ngoài kh i. Kho ng 10 phút sau, chi c chi c ghe c p sát vào tàu v t bi n. Đó là m t tàu đánh cá đã đ c tân trang l i, chi u dài kho ng 14 th c, trang b b i m t máy “l c 8” lo i 50 mã l c và m t c t bu m cao kho ng 5, 6 đ tăng c ng s c gió. Ng i lái tàu là chú Sáu Báu, em ru t c a chú Năm H n. Ch cho m i ng i vào trong cabin, chú Sáu báo cáo v n t v i cho ba tôi:

- “T t c chi phí cho chi c tàu n y, t ng c ng là 12 cây vàng. Hai thùng phuy lo i 200 lít bu c đ ng sau lái: m t cái ch a n c m a, m t cái ch a đ u. Th c ăn đ tr g m mì gói, g o s y, cá khô...đ cho m i ng i dùng trong 2 tu n.”

Ba tôi h i:

- “Còn phao c u c p chú Sáu đ đâu?”

- “À, 12 cái ru t xe vespa và cái ng b m xe đ p, em đ đ i khoảng ch anh ng i,” chú Sáu y 2 cây vàng t trong túi áo trao cho ba tôi, nói. “Còn đ 2 cây vàng, anh gi i y, có khi dùng đ n tr i t n n.”

- “Hai cây vàng n y, tôi bi u chú và chú Năm m i ng i m t cây,” ba tôi quay i nói v i m i ng i. “Anh em nào còn gi ti n H , xin đ a i cho hai chú xài dùm cho.”

M i ng i vét h t ti n H trong túi, t ng c ng cũng đ c kho ng 5 ngàn đ ng. Chú Năm H n và chú Sáu Báu nh n ti n và vàng m ng l m. Bác Chín D n và ba tôi leo lên phòng lái trên mui tàu nh n tay lái và cho tàu n máy. Chú Năm H n chúc m i ng i th ng l bình an, r i nh y xu ng ghe quay mũi tr vô b . Bác Chín D n cho tàu quay mũi h ng v Mã Lai, x h t t c l c...

Má tôi v n ng i m t g c khoảng, tay l n sâu chu i “mai cô” ti p t c c u nguy n. Còn tôi ng i bó g i bên c nh c a s nhìn ra ngoài bi n. Màn đêm mênh mông, m t bi n đen s m l i, xôn xao t ng c n sóng nh cu n mình đu i nhau; th nh tho ng, tôi th y nhi u ánh đèn c a ghe đánh cá nào đó l p lờ trong bóng đêm đang ch y ng c chi u; có l , h đang h ng vào b . Tôi t h i, ch c có đ i u gì không n chẳng? B u tr i đêm v n l p lánh nh ng vì sao làm tôi yên tâm ph n nào.

Nh ng, đ n kho ng 3 gi sáng. Tôi đang ng ch p ch n n a t nh, n a mê vì say sóng, b ng nghe ti ng bác Chín D n t bu ng lái t trên mui v ng xu ng: “Gió mùa đông b c! Căng bu m lên anh em i! Nhanh lên đi!”. M i ng i đang n m trong khoang ghe ch y ùa ra tr c mũi tàu, kéo bu m lên. Bu m căng gió th i ph n ph t, kéo chi c ghe nghiêng m t bên, l t v phía tr c v i t c đ khá nhanh. Má tôi v a pha xong m t bình cà phê nóng b o tôi mang lên mui cho bác Chín D n và ba tôi u ng t nh táo đ v t l n v i sóng bi n tr ng đêm nay.

Hình nh c a bác Chín D n, ng i c u chi n sĩ giang thuy n c a QLVNCH, đã đi vào cu c đ i tôi nh m t d ũng sĩ ngoài bi n c . Bác g ng cánh tay, ghì ch t c n lái th t v ng chãi, ch ng ch i v i nh ng c n sóng r c t đ i bi n cu n cu n n i lên hai bên m n tàu, mà đôi m t c a bác không r i mũi tàu, đang c i trên nh ng đ t sóng cao ngh u r i chú i mũi xu ng. Ti ng gió g m thét ghê r n, cái c t bu m kêu r n r t, còn chi c tàu chòng chành h t nghiêng bên n y r i nghiêng bên kia, sóng bi n gi p vào m n ghe, b n tung tóe lên c mui tàu. Tôi gi i ba tôi đ l y bình cà phê nóng, r i hai tay ôm ch t l y cây thang g đ kh i ngã b nhào xu ng bi n. Bác Chín D n h p xong m t ng m cà phê nóng, v a vu t nh ng gi t n c bi n bám trên m t, nói:

- “Chú Năm H n nói đúng đó anh! Cái ráng h i x chi u đã ám nh Năm H n su t bu i chi u. Nó s p th c s tr thành c n ác m ng c a anh em mình r i đó! Kinh nghi m đi bi n c a nh

h n h n chúng mình,” bác Chín D n ch v phía h ng 2 gi , h i. “Anh có th y ng n h i đ đ ng, cách mình trên m i h i lý kia không?”

Ba tôi nói:

- “Th y r i, tàu c a chúng ta đang trên đ ng đi d i qu n đ o Nam Du thì ph i!” ba tôi h i.
“Anh tính sao đây anh Chín?”

- “Chúng ta ch có hai con đ ng l a ch n: ch y vào đ o đ tránh b o; có th , chúng mình s b b n c ng s n k t t i ph n qu c và chui đ u vào tr i tù c i t o m t l n n a; hay là, li u m ng ti p t c cu c hành trình, c v t qua kh i “m t bão” càng xa càng t t. C may s ng sót ch có 20%. Không ph i tôi b t tài, nh ng chi c ghe n y quá mong manh. Nh ng, tôi s c g ng h t mình. S ng ch t do ph n s ! Tôi s làm theo ý ki n c a đ a s anh em.”

- “Anh đoán m y gi c n bão s p xu ng, kho ng c p m y?”

- “Tr l m là tr c r ng đ ng th i! Gió gi t có th lên đ n c p 9, 10!”

- “Tôi hi u ý anh r i!”

Tôi ôm c u thang tu t xu ng, chui vào trong cabin tr c, nh ng ch cho ba tôi. Sau khi t p h p anh em i, trình bày v n t t ý đ nh c a bác Chín D n. Ba tôi h i ý ki n t p th : “Anh em nào mu n ti p t c cu c hành trình thì đ a tay lên!”. Tr má tôi và tôi. Tám cánh tay c ng quy t đ a lên. Ông Hai Mãnh - ng i lính già nh t - đ i đi n anh em, phát bi u ý ki n:

- “Chúng tôi ch p nh n th thách đ i vào c i ch t đ tìm cái s ng. Thà ch t trong “t do” gi a bi n kh i, còn h n ch t đ n mòn vì b c c hình, đ y đ a trong ng c tù c a b n C ng s n tàn b o!”

- “T t! Tôi hoàn toàn đ ng ý v i t t c đ a s anh em!”

Ba tôi v i v chui ra kh i khoang, leo lên bu ng lái trên mui, g p bác Chín D n kho ng 15 phút, r i xu ng phân công cho m i ng i chu n b đ u v t v i bão t : b m h i vào 12 cái ru t xe vespa đ làm phao c u c p. L y n c ng t t trong thùng phuy, đ tr trong các bình nh a v a đ dùng trong m t th i gian đôi ba ngày, r i v t thùng phuy xu ng bi n cho tàu nh b t tr ng l ng, s n sàng đ ng đ u sóng to gió l n.

Kho ng 5 gi sáng. Sóng bi n gi p vào m n tàu th t đ d i, v ãng tung t óe vào trong cabin. C n m a bão v i gió c p 10 đ p t i, gió b t đ u rít t ng c n trên mui, ti ng gió hú l ng l n ngoài bi n kh i v ng v nh ti ng réo g i c a t th n, nghe th t r ùng r n. Chi c tàu b sóng nh i, chao đ o d d i làm tôi l i lên c n say sóng, ói m a t i m t xanh thêm m t ch p n a. Tôi n m b p dí xu ng khoang tàu, co qu p trong cái m n, run lên t ng c n vì l nh và s khi nghe ti ng sóng bi n v m m. Tôi có c m t ng, sóng xô đ t con tàu quay m i v m t h ng khác, đ y nó đ ng đ ng lên r i kéo xu ng v c, làm tôi thót c ru t gan. Nhìn qua khung c a s nh , tôi nhìn th y ng n sóng l i búa đ t n đ ng thành nh ng b c t ng n c cao trên 5, 6 th c nh mu n cu n tròn con tàu. Ch có tôi và m i l i trong khoang tàu, hai tay b u ch t vào m n tàu

đ không lẫn quay long lóc.

Ti ng g m thét c a đ i d ng trong c n th nh n cũng không sao át n i ti ng thét c a ông Hai Mãnh tr c khi b sóng và gió bão th i bay xu ng bi n: “Vi t Nam C ng Hòa muôn năm!”.

Ng i lính VNCH năm x a đã mang T Qu c vào lòng tr c khi ra tr n, h đã thanh th n mang T Qu c vào lòng, làm hành trang cu i cùng i đ âm th m đi vào lòng bi n c ...

Tôi th c s kinh ho ng th y ánh đèn pha t mui tàu quét qua khung c a s , h t xu ng bi n. Má tôi quăng m t cái phao c u c p v phía tôi b o: “Tu n! Mang phao c u c p vào ng i ngay đi! Coi ch ng tàu b sóng l t úp bây gi đó con i!”. Đó là ti ng nói cu i cùng c a m tôi. Bi k ch đ m tàu trên đ i d ng bao la nh m t cu n phim ngh t th quay v i t c đ nhanh. Con tàu v t bi n mong manh gi nh m t chi c lá úa quay cu n trong vòng n c xoáy v i t c đ kinh h n, ch c kéo nó xu ng đáy bi n. Và ti ng ai đó la th t thanh đ ng mũi tàu: “Mũi tàu b r i! C t bu m s p g y r i anh em i!”. C n gió c p 10 liên ti p gi t đ n, b ng cái bu ng lái r i kh i cabin, quăng xu ng bi n. M t con sóng l i búa bi n thành c t n c hung b o, nó đ y con tàu d ng đ ng lên l n cu i cùng, tr c khi cu n nó l i, vùi xu ng đáy bi n. Tôi ng c m t nhìn lên, ch k p nhìn th y m t m t kh i n c bi n kh ng l t trên tr i đ p xu ng, gi p thân con tàu v ra t ng m nh. M t v t gì đó ngã xu ng, va vào đ u tôi m t cái th t m nh - có th là cái c t bu m đã g y - làm tôi ng t đi, m t h t ý ni m v không gian và th i gian, phó m c cho sóng bi n cu n trôi đi v i cái phao c u c p nh nhoi trên ng i...

*

Tôi không bi t đã ng t đi t bao lâu và sóng bi n vô tình đã đ y đ a v đầu. Khi t nh d y, tôi th y mình n m trên m t bãi cát tr ng c a m t hòn đ o xa xôi nào đó, d i ánh n ng m t tr i chói chang và m t n a thân mình còn n i ph p ph u trên m t n c nh cái phao c u c p. Tôi thu h t s c tàn, c xoay ng i l i đ tr n lên b , tôi gi y gi a m t cách tuy t v ng vì tay chân b co rút l i, m y ngón tay b t l c b u trên m t cát. Sóng bi n mu n kéo tr l i bi n c m t l n n a, n c bi n leo lên lên t n c và tràn vào mũi làm tôi s c s a. Cái b n năng sanh t n thúc đ y tôi làm m t đ ng tác cu i cùng tr c khi xuôi tay tr c đ nh m nh. Tôi ng c đ u lên kh i m t n c c gào lên m t cách tuy t v ng: “C u tôi v i!”. Nh ng âm thanh phát ra th u thào nh m t ng i h p h i vì tuy n n c b t đã đ c quánh, c h ng khô kh c...Tôi c nh ng đôi m t th t th n, nhìn kho ng tr i xanh bao la l m m t l n cu i, tr c khi trôi theo sóng bi n... b ng tôi c m th y thân mình đ c ai đó nh c b ng lên kh i m t n c, r i tôi l i ng t đi m t l n n a v i ki t s c.

Khi t nh d y, tôi th y mình đ c qu n k trong m t cái m n bông và ng i th y mùi đ u nóng pha l n v i mùi khói b c ra t c i đ t, t a ra t d i g m cái ch ống tre ch tôi đang n m. Tôi c m th y m áp chi l và b ng đoi c n cào. Tôi kh c đ ng m y ngón tay và t t nh c hai cánh tay đ lên ng c m t cách d dàng. Tôi nh nhàng tr mình làm cái ch ống tre rung rinh, kêu c t k t. D i ánh l a b p lung linh, m t ng i b n tr gi t mình, quay đ u l i nhìn tôi, m ng r kêu lên:

- “Bác Tám i! Nó t nh d y r i!”

Anh ta đ ng d y, ch y đ n bên cái ch ống, đ t bàn tay m áp lên trán tôi, c i nói:

Ng ông v t xác ng i v t bi n

Tác Giả: Nguy n Vĩnh Long H
Thứ Bảy, 18 Tháng 2 Năm 2012 08:40

- “Trán c a m y m l i r i,” anh ta h i. “Tao cho m y ăn vài múi quít nghe! Mũi m y còn nh t nh t, khô quá đi!”

Tôi nủ tay anh ta i, ng c nhiên, h i:

- “Sao anh bi t tên tôi là Tu n h ?”

Anh ta không tr i mà thò tay vào trong túi áo bà ba, l y ra m t trái quít đã t v s n, tách nó ra làm đôi. Anh ta l y m t múi quít đ a lên mũi, c n nh vào đ u mũi cho n c ng t trào ra, rà vào đôi mũi n t n c a tôi. Tôi li m nh ng mũi quít v a mát, v a ng t trên đôi mũi khô và tôi t nh l i đ n đ n.

M t ng i đàn ông ngoài ngũ tu n nh ng v n còn qu c th c, dáng đi nhanh nh n, t ngoài sân b c vào, đ n bên c nh tôi, nh c ch ng anh ta:

- “Con cho cháu Tu n ăn m t vài múi v a đ th m gi ng, tr n c thôi. Bao t c a c u y còn tr ng và y u l m đó, Yên à!”

- “Th a bác, con bi t r i!”

Tôi th c m c nhìn ông ta, h i:

- “Sao bác và b n n y đây bi t tên cháu là Tu n v y?”

- “Cái qu n đùi c a cháu đã có ghi đ y đ lý l ch và nh ng đ a ch c n thi t đ cháu liên l c v i gia đình b bên M và Vi t Nam. Cháu quen r i à?” ông ta b t c i, nói. “B đ bà ba c a cháu đang m c t m trong ng i là c a th ng Yên đó!”

Tôi n m l y bàn tay gân gu c c a bác, nói:

- “Cám n bác và anh b n Yên đã c u m ng cháu!”

- “ n nghĩa gì cháu! B n ph n c a tôi mà!” ông ta quay sang nhìn Yên, h i. “N i cháo chín ch a v y?”

B n Yên đáp:

- “Đ , s p chín r i!”

Ông đ n dò cháu, tr c khi quay l ng tr ra ngoài c a:

- “Đút cho c u Tu n ăn t t thôi nghe, cháu! Đ ng cho ăn no l m!”

B n hôm sau. Tôi h i ph c đ n đ n và có th đi l i quanh qu n trong nhà. Trong lúc h đi v ng, tôi đi ra ngoài bãi bi n m t mình vào bu i hoàng hôn. M t tr i đ r c t t chìm xu ng đ i đ ng chân tr i đ l i m t v ng ánh sáng đ r c trên m t bi n bao la. Màn đêm mông lung s m

li d n, t ng c n sóng nh xôn xao đu i nhau ch y vào bãi cát tr ng xóa. Có th nào, đ i d ng ng hi n hòa nh th , mà cách đây m y hôm, bi n n i c n th nh n , gi ng nh ch o n c sôi kh ng l sôi s c, r i bi n thành nh ng đ t sóng l i búa cu n cu n dâng lên cao b ng tòa nhà 4, 5 t ng l u, nh n chìm, quét s ch t t c m i v t trên đ ng đi c a nó.

Trên b u tr i cao thăm th m, m t cánh chim h i âu l c loài, s i đôi cánh bay vào vùng bay vùng bi n tĩnh l ng, r i r t l i phía sau là nh ng ti ng kêu bu n th m, làm tôi b ng th ng cha nh m vô cùng. Không bi t s ph n c a ba má tôi gi n y ra sao, s ng ch t th nào? Tôi vùng đ ng d y, ch y d c theo b bi n, v a gào lên th t thanh: “Ba i! Má i!...” Nh ng, tôi ch nghe ti ng d i c a chính mình t ngoài kh i v ng l i m t cách tàn nh n. Tôi ch còn đ h i s c ch y đ c vài m i th c r i ng qu trên bãi cát, ôm m t khóc n c n . B n Yên t đầu ch y đ n, qu xu ng bên c nh tôi. Anh ta th y tôi ôm m t khóc, cũng khóc theo, r i m u máo nói:

- “Tao cũng m côi cha m nh m y, Tu n i!”

Tôi g t n c m t, h i nó:

- “Ba má anh cũng ch t ngoài bi n nh bá má c a tôi?”

- “Không, tía má tao b ng i ta gi t!”

- “Ai gi t?”

- “Bác Tám gi t, r i ông y mang tao ra hòn đ o hoang n y d y d tao nên ng i!”

- “T i sao bác Tám l i gi t ba má c a anh ch ?”

- “Tao th ng nghe bác Tám th ng hay l m b m m t mình: “Tôi gi t tía má th ng Yên!” Nh ng, tao mang n bác Tám su t ki p! Không có ng, làm gì tao s ng đ n ngày hôm nay.” Yên nói.

- “Tôi không hi u anh nói gì h t! Nh ng thôi, chuy n c a anh!” tôi h i. “Đ o n y tên gì, đ đâu?”

- “Đ o n y nhi u san hô l m nên tao gi i là đ o “San Hô”, còn bác tao gi i là đ o “Sám H i”, vì đ o n y không có tên trong vùng bi n n y.”

- “Đ o n y là hoang đ o, ph i không anh?” tôi h i.

- “Không h n v y đâu! Khi bác đ a tao đ n đ o n y, đã có m i gia đình chài l i i phía sau đ o. Nh ng cách đây vài năm, m t đ t sóng th n kh ng l b c lên kh i b bi n, b t ng p đ n làng chài vào lúc n a đêm, cu n c làng ra bi n. T đó, không có ai léo hánh đ n đ o n y n a.” Yên đ ng d y, nói. “Thôi, mình v nhà. Tao n ng tôm hùm cho m y ăn.”

Anh Yên n m tay tôi tr v bãi bi n tr c nhà. Chúng tôi ng i d i hàng d a cong vút, nh ng tàu lá nhu m vàng ánh trắng nh t nh t, xào x t đón gió đêm s ng. B n Yên ch y vào trong nhà l y m t cái m n quàng lên ng i tôi, r i b t đ u nh m l a. Nh ng thanh c i t t đ m lên

ng n l a sáng r c, nh ng ít b c khói, h i nóng t a ra th t m áp. Tôi chà xát hai bàn tay trên ng n l a r i áp vào m t mình, c m th y th t d ch u. Còn Yên đ ng đ y, đi ra bãi bi n, kéo cái l p b ng tre đan t d i m t bi n lên, r i đi tr l i, ng i đ i đi n v i tôi. Anh ta thò tay vô trong l p b t ra hai con tôm hùm xanh, v l m đ m tr ng, s c n ng m i con trên m t kí lô ch không ít. Yên l y cây neo là m t que thép nh , nh n đ u, dài kho ng 5 t c dùng đ neo cái l p xu ng bãi cát, v a đ l i tôm hùm. Tôi c m m t đ u, Yên gi m t đ u xoay đi, xoay l i cho đ n khi v hai con tôm hùm tr thành màu đ h ng. Th nh tho ng, n c t mình con tôm hùm r ra t ng gi t, r i xu ng than h ng, phát ra nh ng kêu xèo xèo. Tôm hùm n ng trên bãi bi n v a th i v a l t v , nóng g n ph ng tay. Tôi đ a con tôm lên mi ng xé m t mi ng nh , nhai ng u nghi n, th t tôm ngon ng t làm sao.

Tôi h i:

- “Bác Tám bi n đi đâu t chi u hôm qua, cho đ n bây gi ch a th y ng tr v nhà v y, anh Yên?”

- “Ng đi tìm v t xác ng i v t bi n!” Yên nói. “Sau nh ng ngày bi n đ ng, bác Tám không đi bi n săn cá m p, ch đi quanh qu n chung quanh đ o su t ngày đ c u thuy n nhân b đ m tàu ho c v t xác h v chôn c t.”

- “Mong cho ông g p đ c ba má c a tôi!” trong đ u tôi lóe sáng ni m hy v ng dù mong manh, tôi h i. “Đ o n y có l n l m không?”

- “Ch đi b m t ngày là giáp m t vòng đ o,” anh ta nói. “Bao gi m y kh e h n, tao s d n m y đi m t vòng đ o cho bi t! Thôi, t i mình vào nhà ng đi, Tu n!”

Tôi b c vào nhà, khép cánh c a l i tránh gió lùa vào, r i ng mình lên cái chõng tre, m t m i ng thi p đi vào lúc nào cũng không hay...cho đ n khi m t bàn tay m áp đ t lên trán tôi làm tôi gi t mình m b ng m t ra thì tr i đã sáng b ng. Bác Tám ng i bên c nh cái chõng, ôn t n h i:

- “Trên chuy n tàu v t bi n c a cháu, ngoài m cháu ra, còn có ng i đàn bà nào khác n a không?”

Tôi tr l i:

- “Đ , ch có m t mình m con thôi!”

- “Thôi, nh v y là đúng r i,” bác th dài, ti p. “M con đã ch t r i!”

Tôi ng ngàng, h i:

- “T i sao bác bi t ch c nh v y?”

Ông ta nói:

- “Đ y đi! Ra ngoài sân, bác ch cho cháu xem v t n y.”

Th y tôi theo bác ra ngoài sân, Yên cũng ng i d y cùng đi ra ngoài. Trên sân, m t c t bu m đã g y v i t m v i bu m b c t xén m t góc và m t cái phao c p c u b ng ru t xe vespa. Bác l y m t xâu chu i “mai cô” trong túi áo ra, đ a cho tôi, nói:

- “Bác đã tìm th y v t n y đeo trên c xác ch t c a m t ph n kho ng ngoài 40 tu i, trôi t p vào bãi bi n phía Nam đ o cùng v i c t bu m đã g y,” bác th dài, nói. “Vì thân th ngâm d i lâu ngày đã bi n thành d d ng, nên ông đã c t v i bu m đ li m bà và chôn trong nghĩa trang d i chân đ i g n đây thôi!”

Tôi run run, c m xâu chu i “mân cô” , v t b t ly thân c a m tôi, mà n c m t ràn r a. Cái phao c u c p và xâu chu i n y đ đ ch ng minh r ng: “m tôi đã ch t!”. Tôi ng i qu xu ng đ t, úp m t trong lòng bàn tay khóc ng t. Bác Tám và b n Yên ôm ch m l y tôi chia s n i đ n đau n y.

- “Hãy nh l y ngày n y đ gi cha m con. Sáng mai, bác s đ a con đ n nghĩa trang đ vi ng m c a con.” bác nhìn Yên, đ t ng t h i. “T i qua, con đ t l a trên bãi bi n, ph i không Yên?”

- “Đ ph i!” Yên nói. “Con n ng hôm hùm đó!”

Bác vu t đ u Yên, nh c nh :

- “T đây v sau, tuy t đ i không đ c đ t l a trên bãi bi n n a nghe, Yên!”

Yên ng c nhiên, h i:

- “T i sao v y, bác?”

Bác Tám nói:

- “Đ o “San H ”â g n nh là m t hoang đ o, n m l oi cách qu n đ o Th Châu v phía tây nam kho ng 40 h i lý.”

Tôi l y tay qu t n c m t, ng t l i:

- “Còn qu n đ o Th Châu cách đ t li n có xa không bác?”

- “Kho ng 200 h i lý, trên 200 cây s đ ng chim bay,” bác nói ti p. “Vùng bi n n y l m b n h i t c Thái Lan, đón c p tàu thuy n nhân, gi t ng i đ o t c a, h m hi p đàn bà tr con vô cùng dã man. Mình đ t l a lên ch ng khác nào b o cho chúng bi t: “L y ông, con b i n y!”. Các cháu hi u l i bác r i nói ch ?”

Anh Yên nói:

- “Đ , con hi u r i!”

Bác nhìn tôi, h i:

- “Cháu mu n tr v đ t li n, s ng v i thân nhân h hàng hay t m đ đây m t th i gian ng n. Bác s tìm cách đ a cháu v t bi n m t l n n a. Cháu mu n sao cho bác bi t,” th y tôi còn ch n ch , bác ti p. “Thôi, cháu yên tâm i đây! Suy nghĩ cho k , r i cho bác bi t cũng ch a mu n mà.”

Anh Yên h i:

- “Hôm nay, bác đi bi n hay i nhà?”

Ông ta i đ đ ng nhìn ra bi n kh i, nói:

- “G n gi a tháng ch p r i, mùa b a i cá m p b t đ u gi a tháng giêng cho h t tháng 4 âm l ch. Bác có h n s ra kh i v i chú T Sún vào trung tu n tháng sau. L n n y, đ đ nh s ho t đ ng vùng ng tr ng trong khu tam giác Hòn Khoai – Côn Đ o và Bãi C nh D ng thu c qu n đ o Tr ng Sa kho ng 3 tu n l m i tr v đ t li n.”

Anh Yên n m tay bác Tám, nói:

- “L n n y, cho con đi theo bác v i nghe!”

- “Không đ c, con ph i i nhà v i cháu Tu n ch bác v r i hãy tính!”

Yên s m t xu ng, nhìn tôi, h i:

- “M y có mu n theo tao đi bi n không?”

Th t tình, tôi cũng có máu phiêu l u và m o hi m, truy n th ng c a gia đình. Ba tôi là sĩ quan “bi t kích dù”, chú tôi là chuyên viên ngành hàng h i cho đ i th ng thuy n ngo i qu c, hi n đ nh c t i ti u bang California. Vì v y, tôi g t đ u m nh d n, nói li n:

- “Đi thì đi! S gì ch !”

- “M i đ m tàu mà không s ch t à,” bác Tám nhìn tôi nh dò xét, h i. “Cháu mu n ra kh i cho bi t, thì t không?”

Tôi nói:

- “Cháu đã b đ m tàu, đã không ch t thì s không bao gi ch t ngoài bi n n a đâu, bác i!”

Bác Tám nhìn hai đ a tôi, nói:

- “Thôi, hai đ a i nhà nghe! Bác ra ngoài g nh đá b c, ki m tra i chi c ghe câu đ t i nay đi câu m c.”

Bác Tám quay l ng đi r i. Tôi nóng lòng vi ng m m , i càng không th ch đ n ngày mai. Tôi h i:

- “Ê, Yên n y! Nghĩa trang g n đây không? Anh có th d n tôi đ n đó ngay bây gi đ c không?”

- “Cũng g n đây thôi! Nh ng tao không bi t cái m nào c a má b n. Ch ngày mai, ng d n m y đi ti n h n; v i, tao không mu n làm trái ý c a ng đầu!” Yên nhìn tôi, nói. “N u m y mu n, tao đ n m y đi tham quang m t vài n i chung quanh đ o cho bi t.”

N m nhà m y hôm li n d ng s c. Tôi c m th y trong lòng b t r t, mu n đi m t b cho giãn gân c t. Tôi ch p nh n li n:

- “, đi thi thì đi!”

Yên d n tôi đi d c bãi bi n, khu v c tây b c đ o, n i có nh ng g nh đá chìm n i ho c nhô lên m t bi n, mang nh ng hình thù k d trông th t l ùng và nh ng dây san hô huy n o, lung linh d i m t n c bi n màu xanh l trong v t. Tôi có nhìn th y đàn cá nhi u màu s c r c r , i nh n nh bên nh ng bãi san hô ki m m i. D c theo b bi n là nh ng bãi t m th t lý t ng và th m ng. Ti ng sóng bi n v rì rào vào bãi cát nh m n tr n m i g i. C hai đ a tôi cùng ch y ào xu ng bãi bi n, b i i th a thích. Đ m mình trong n c bi n mát l nh và trong đ n đ tôi nhìn th y m t b y cá “lòng tong bi n”, i v n quanh ng i tôi m t cách d n dĩ. Sau đó, chúng tôi ng mình trên bãi cát t m n ng, l ng nghe ti ng kêu rú rít c a đàn nh n bi n bay l n trên nh ng r ng cây xanh trong khu r ng th a. T m xong, chúng tôi r i khu v c n y đ leo đ i. Len l i qua nh ng g nh đá ch p chùng, xuyên qua r ng cây xanh m t mà là m t dòng thác nh m m àng, n c tr ng xóa ch y róc rách tìm đ ng ra bi n l n.

Đ ng t trên cao, tôi có th nhìn t ng quát toàn đ o. Đ o không đ kích th c đ g i là đ o, mà g i là “hòn” thì đúng h n. Phía sau là đá núi v i khu r ng hoang dã, lá cây xanh ng t m t màu. Phía tr c là bi n xanh loang n ng. Tôi ng n ng và xúc đ ng l th ng tr c c nh hùng vĩ c a đ i d ng. Anh Yên ch cho tôi th y m t cái v nh nh phía sau vách núi đá, cát s ch, kín gió và sâu, n i thích h p cho loài tôm hùm xanh, sanh sôi n y n . Nó th ng dùng m t cây sào dài có ng nh, l n xu ng n c, lu n d i nh ng h c đá s n tôm hùm cho tôi th ng th c trong su t th i gian l u l i đ o n y.

B ng, tôi th y bác Tám mình tr n trùng tr c, đang còng l ng, g ng mình n m hai đ u cái khiêng, kéo lê m t ng i n m trên đó, không bi t còn s ng hay đã ch t. Hai đ u cán cày trên bãi cát đ l i hai v t dài ngo n ngoèo nh v t r n bò.

Tôi nói:

- “Ê, anh Yên! Bác Tám đang kéo cái khiêng đi trên bãi bi n kìa!”

- “Bác Tám v t thêm m t xác ng i ch t trên bi n n a r i đó!” anh ta gi c tôi. “Thôi, t i mình ch y xu ng bi n, ti p bác Tám m t tay đi!”

B t ng , th y chúng tôi đ ng xa ch y bay đ n. Bác Tám đ t cán khiêng xu ng đ t, l y tay qu t nh ng m hôi đ ng trên trán. Bác h i:

- “T i bây đi đâu v y?”

- “Con d n th ng Tu n đi tham quan đ o,” Yên nói. “Bác cho t i con ph m t tay v i.”

- “Thôi kh i! T i bây đi v nhà tr c đi!”

N m trên cái khiêng đan b ng tre đan là m t m t xác ng i đàn bà trung niên m c b đ bà ba màu đen, g ng m t nh n nh cô đ ng s đầu đ n tr c khi ch t. Nh ng, hai cánh tay bà v n còn ôm ch c hài nhi n m trong cái đai b ng v i. Thân th c hai tr thành d d ng và s p b t đ u th i r a. Tôi không d n đ c xúc đ ng. Nh đ n cha m , n c m t c a tôi trào ra. Còn anh Yên b m m t khóc r ng r c. Bác Tám ôm hai đ a tôi vào lòng, nói:

- “Đây là cái giá c a “T Do”! Nh ng thuy n nhân ph i đem sanh m ng c a chính mình đánh v t v i t th n, h ph i đi vào cõi ch t đ m u tìm hai ch “t do” mà không ph i ai cũng g p may m n đâu,” bác Tám th dài, ti p. “Ba m cháu Tu n ch t vì bão t phong ba, còn m con ng i n y ch t vì nh ng th n y...”

Bác Tám thò tay trong túi qu n đui may b ng v i bu m, đóng nhi u l p mu i c ng ng t nh da trâu, móc ra m t n m đ u đ n súng tr ng, r i bác sè bàn tay ra cho hai đ a tôi coi. Gi ng bác tr nên u t c, nói:

- “Bác đã tìm th y 13 đ u đ n AK 47, ghim trong thân th c a m con ng i đàn bà x u s n y.”

- “Ai b n h v y, bác Tám?” tôi h i.

Tôi nhìn th y ánh m t c a bác Tám long lên sáng qu t nh có l a. Bác g n t ng ti ng, nói:

- “B n công an biên phòng Vi t C ng!”

Và trong đêm tr ng hiu qu nh đó, bác Tám không ra kh i câu m c nh th ng l . Sau b a c m chi u đ m b c, bên ng n đèn đ u l y t m cá m p, cháy leo lét trong căn nhà nh , c t b ng g t p nh ng r t v ng ch c, có kh năng ch ng đ nh ng c n gió c p 6, 7. Bác Tám n c c n m t x r u đ do bác t c t l y, r i vu t đ u th ng Yên, nói:

- “Đã đ n lúc, bác ph i nói h t s th t v cái ch t c a tía má cháu mà bác cũng có đ ph n trong đó!”

Anh Yên m u máo, h i:

- “Tía má c a cháu có t i gì mà bác Tám gi t ch ?”

- “Câu chuy n th ng tâm đó x y ra nh v y,” bác Tám k . “Vào đ u tháng 3 năm 1978, sau khi ba s đoàn chính quy 3, 8 và 330 thu c QĐND Vi t Nam cùng v i 2 trung đoàn c đ ng t nh Đ ng Tháp và H u Giang tr c thu c Quân Khu 9, đánh b t s đoàn 2 và 210 c a Khemer Đ ch y v bên kia biên gi i. Bác nghe nói, tình hình bên Miền lúc đó l n x n l m, nên Quân

Khu 9 ti p t c b trí m y s đoàn n y, lo vi c phòng th biên gi i Vi t - Miên.”

- “Lúc đó bác Tám đang làm gì, ở đâu?” Yên hỏi.

- “Trung đ i tr ng du kích xã Ba Chúc,” bác Tám ti p. “Xã n y có trên vài m i ngàn dân sinh s ng, đa ph n là nông dân theo đ o B u S n K H ng và cách biên gi i Vi t - Miên kho ng 7 cây s . B ng đ ng, vào bu i tr a trung tu n tháng 4 năm 1978, Bí th huy n y Tri Tôn nh n l nh c a c p trên, đ i u đ ng du kích xã Ba Chúc ph i h p v i các đ n v chính quy thu c s đoàn 330, kh n tr ng cho t p trung trên 3.000 dân làng Ba Chúc vào các chùa và tr ng h c... ng qua đêm, đ b đ i b o v an ninh đ c đ dàng. Bác đ c phân công tác, lừa dân làng n m trong khu v c s c L ng Phi, cách chân núi T ng khong xa m - trong đó có gia đình cháu Yên - vào tr ng trung h c c p 2 thu c xã Ba Chúc, cách con kinh Vĩnh T kho ng 5, 6 cây s .”

- “Con nh ra r i! T i hôm đó, tía con b c n s t rét r ng hành h mà bác và m y chú du kích xã cũng không tha. Bác còn hăm b n tía con, n u không ch u theo đoàn ng i đi ra t p trung t i tr ng h c.” Yên nói ti p. “Tía con có nói v i bác: n i n y cách biên gi i Vi t - Miên g n 7 cây s . B đ i ta b trí đ y đ c, con ki n cũng ch a ch c chui qua l t. Th ng Pol Pot, nó có ă gan tr i cũng không dám xua quân Khmer Đ v t biên gi i và l i qua con kinh Vĩnh T đ t n công vào làng Ba Chúc c a mình mà!”

- “Đúng v y, chính vì quá tin t ng vào lòng yêu n c, th ng dân c a b đ i c ng s n, mà bác đã vô tình ti p tay v i h , gián ti p i gi t h i trên 200 đ ng bào ru t th t mi n Nam t i khu v c s c L ng Phi, m t n i mà đ ng bào Vi t và Miên s ng chung đ ng hòa bình v i nhau,” bác Tám th dài, ti p. “Đúng n a đêm, bác khóa các cánh c a tr ng và c ng ra vào; đ ng th i, b trí ti u đ i du kích xã chung quanh tr ng h c theo đúng k ho ch hành quân c a h bày ra. Bác l n ra b i chu i, cách tr ng h c kho ng vài ba ch c th c đ phóng u . B t ng , bác phát hi n ra m t toán lính Khmer Đ kho ng m t trung đ i đi ngang qua ch bác ng i. Nh ng, nh b i chu i um tùm mà h không i phát hi n đ c bác. Thì ra, b n h không ph i là lính Khmer Đ ...”

Yên nóng ru t, hỏi:

- “Không ph i lính Khmer Đ c a Pol Pot, v y ch c là lính Ng y r i!”

- “Không ph i lính Khmer Đ mà cũng không lính Vi t Nam C ng Hòa mà là b đ i thu c s đoàn 330 chính quy c ng s n!”

- “Sao bác Tám bi t?” tôi hỏi.

- “Bác nghe tên tr ng toán ra l nh cho đ ng b n: tri t đ thi hành l nh c a đ ng chí chính y là đ t s ch, gi t s ch, không cho m t ng i nào s ng sót, k c m y tên du kích xã,” bác Tám k ti p. “Kho ng 15 phút, sau m y ti ng n long tr i l đ t, ng i tr ng phát h a đ d i. Bác Tám th y đám đông còn s ng sót, t trong tr ng h c ch y túa ra ngoài sân đ u b b đ i gi ng l i lê, dùng mã t u đâm chém lo n x cho đ n ch t h t, h m i ch u ng ng tay. Cu c th m sát đã man n y, không kém t i ác c a b đ i Vi t c ng gây ra Hu và các t nh Mi n

Nam Vi t Nam lúc T t M u Thân năm 1968. ”

Yên h i:

- “Còn ti u đ i du kích lúc đó ở đâu? Sao không th y h ph n ng gì h t?”

- “Ch cho b n b đ i rút đi, bác m i lò mò tr ra hi n tr ng,” bác Tám th dài, ngao ngán, nói. “Th đ n gi t ng i man r c a b n lính Pol Pot còn chào thua b đ i c ng s n. C s n tr ng nh y nh a, bê b t máu, nh ng t thi m t đ u, m t tay chân...ông già, bà c , đàn ông, đàn bà, tr con và anh em du kích b gi t s ch n m ch ng ch t lên nhau th y mà hãi hùng. Duy ch có m t ng i s ng sót.”

- “Ai mà m ng l n quá v y, bác Tám?” tôi h i.

- “Th ng Yên n y ch ai,” bác Tám vò đ u Yên, r i ti p. “B ng nghe ti ng ai đó khóc thúc thít, bác bèn b t đèn cây đèn pin lia nhanh trên sân tr ng, m i nhìn th y cái chân c a nó còn ngo ngoe đ i hai cái xác ch t khác. Chính nh cha m ôm con đ đ n mà nó thoát ch t, nó ch b m t l i lê dâm xuyên qua đui; may mà không trúng x ng. Bác l t đ t cõng nó lên vai ch y bằng đ ng, v t qua kinh Vĩnh T , ch y v mi t sông Giang Thành. Bác tr n trong nhà ng i anh h là Út Tr ng vài ngày đ chăm sóc v t th ng c a th ng Yên.”

Yên th c m c, h i:

- “Cùng là “l c ng vũ trang cách m ng”, mà t i sao b đ i chính quy tàn sát du kích và đ ng bào vô t i Mi n Nam, trong s đó có c tía má c a con?”

- “Đây là đ c chiêu chánh tr c a b n C ng s n Vi t Nam: “ném đá đ u tay” r i “gi t ng i b t mi ng”; sau đó, chúng đ lên đ u b n Khmer Đ xâm ph m lãnh th , gi t h i đ ng bào nh m m c đích kích đ ng lòng căm thù gi a dân t c Vi t Nam và Campuchia. H n m t tháng sau, b đ i vi n chinh C ng s n Vi t Nam t v t biên x m l ảng Campuchia. Theo ch bác đ c bi t, có trên 3.000 đ ng bào vô t i, g m c đàn bà, tr con s ng r i rác trong làng Ba Chúc b b đ i c ng s n th m sát n i trong đêm đó!” bác Tám ch c l i, th dài nói. “Sau đó, chánh quy n huy n Tri Tôn cho xây m t nhà m hình l c giác, bên trong nhà m là m t h p kính có 8 c nh ch a đ u lâu và hài c t c a các n n nhân, đ t cáo t i ác “tr i không dung, đ t không tha” c a b n khát máu ... Khmer Đ !”

- “Ngoài anh Yên ra, còn có ai s ng sót trong v th m sát n y không h , bác Tám?” tôi h i.

- “Ch có vài ng i s ng sót,” bác Tám bóp trán, c nh l i, nói. “Nhân ch ng thì có bà Tr n th C..., ông Nguy n văn Ch... ở trong xã Ba Chúc. Nh ng ng i quan tr ng nh t là m t ông giáo tr ng Trung h c c p 2, xã Vĩnh T đã lên án b n lãnh đ o C ng s n Vi t Nam b ng m t câu nói b t h : “Ngày x a, L u B khóc dân Kinh Châu. Ngày nay, b n c ng s n khóc đ ng bào s ng r i rác trong xã Ba Chúc b ng nh ng gi t n c m t cá s u!” Sau đó, ông b đ u i kh i nhi m s và b tên Sáu Nh trùm Công An t nh An Giang b t đi tù. Không bi t bây gi , ông giáo n y còn s ng hay đã ch t r i!”

Tôi h i:

- “T i sao bác và anh Yên l u l c ra đ n t n hòn đ o xa xôi n y?”

Bác Tám nói:

- “Trong th i gian đ i u tr v t th ng cho cháu Yên, bác đ c anh Út Tr ng cho bi t: bác có tên danh sách truy nã c a chánh quy n huy n Tri Tôn. Vì v y, bác ph i đ n cháu Yên cao bay xa ch y đ n hòn đ o v ng v n y đ sám h i t i l i c a mình đã gây ra.”

Th t v y, trong nh ng ngày l u l i đ o “Sám H i”. Sau nh ng ngày bi n đ ng, tôi th y bác Tám th ng lang thang trên b bi n v ng m t mình đ đón nh ng xác thuy n nhân x u s , vô th a nh n, trôi đ t theo th y tri u, t p vào đ o n y đ đ c bác chôn c t h t t . Có nh ng xác g n nh đ đã th i r a, có nh ng xác ch t n m co qu p trên bãi bi n đ i s ng khuya ho c đ i ánh m t tr i nóng b ng, có nh ng xác thi u ph , tr th ch t không m t m nh v i che thân, có nh ng xác ch t b đ p v s đ u, mình l ch v t đ n AK ho c b chém c t tay, c t chân. Có m t l n, tôi th y bác Tám b ng xác ch t c a m t bé gái Vi t Nam ch a quá tu i v thành niên b b n h i t c Thái Lan h m hi p, r i v t xác xu ng bi n mà hai hàng n c m t c a bác Tám ch y r òng r òng...

T m sáng hôm sau. Sau khi ăn qua loa vài chén c m ngu i v i khô cá bi n. Bác Tám kê vai vác cây c t bu m đã g y lên vai, r o b c v phía nghĩa trang c a ng i v t bi n. Yên và tôi l o đ o theo sau, ng c xu ng phía nam đ o, v t qua m y g nh đá thì g p m t con su i nh t trên núi ch y ra bi n. N c su i trong v t và l nh bu t. Chúng tôi x n qu n, bì b m l i su i. V t qua kh i r ng cây xanh, cách b bi n đ 200 th c thì g p m t nghĩa trang n m bên ph i. Tôi đ m t t c 152 n m m , đ p đ n s b ng đ t cát đã đ c bác Tám chôn c t ngay hàng th ng l i; dù sao, nghĩa t là nghĩa t n. Nghĩa trang h ng v phía m t tr i l n th t trang nghiêm. M i d y g m 15 n m m , m t i đ u d y th 16. Còn thi hài c a hai m con ng i đàn bà x u s mà bác Tám v t đ c ngày hôm qua trên bãi bi n, đ c chôn c t bên c nh m t i. Tôi ch y b ãng vào r ng, hái đ c bó hoa đ i đ t tr c n m m đ t đ p ch a khô.

Th i gian trôi qua th t nhanh. M i đó mà đã trung tu n tháng giêng r i. M t bu i sáng n ng m, Yên đang đ y tôi cách dùng chĩa s n h m tr n t i các h c đá t trong v nh. Tôi v a tr i lên kh i m t n c; b t ng , th y m t chi c tàu l xu t, đang t t i n vào trong v nh. Tôi v i vàng nhòai mình xu ng n c, ra đ u cho Yên tr i lên m t n c. V a nhìn th y chi c tàu, Yên m ng l m, nói: “Tàu b a l i cá m p c a chú T Sún đó! T i mình có đ p ra kh i r i, Tu n i!”. Yên ch m hai bàn tay l i làm loa, g i l n: “Con là th ng Yên nè! Chú T i!”. Yên l i s i ra đón tàu, còn tôi l i nhanh vô b đ ng ch h .

Đó là m t chi c tàu lo i đi b a l i “cá m p” tr ng t i trên m y trăm t n, chi u dài kho ng 25 th c, cabin chi m m t ph n ba, trang b b i m t máy n 400 s c ng a, có th ho t đ ng liên t c ngoài bi n c tháng mà không c n ti p t l ng th c, xăng đ u. Thuy n tr ng ki m tài công là chú T Sún và th y th đ oàn 21 ng i đ a s là h hàng v i nhau, h p đ ng ăn chia v i nhà n c c ng s n. Th y th tr nh t tr c tu i tôi là Nguy t - con gái duy nh t c a chú T - Nguy t m côi m nên chuy n h i hành nào Nguy t cũng đi theo cha đ h c ngh s n “c p bi n”. Tôi còn nh , chú T th ng hay nói đùa: “Đ a nào mu n làm r tao, ph i đ s c câu m t

con cá m p n ng c 10 t n tr lên!” M y c u thanh niên nghe đ u l c đ u, le l i, hít hà...

Th y th đoàn th neo cho tàu đ u trong v nh tránh gió, r i l n l t lên b mang theo l ng th c, ch y u là g o ti p t cho bác Tám, đ s ng ít nh t đôi ba tháng, ch chuy n sau. H đ ng l u trên sân ng qua đêm. Trong lúc h say gi c, tôi m t mình, mang theo vài nén nhang đi lên nghĩa trang vi ng m m . S ng đêm giăng giăng kh p n i trong nghĩa trang l nh l o. Tôi đ t ba nén nhang th p tr c ngôi m m , nhìn làn khói tr ng m ng manh, t a ra l n vào màn s ng đêm m t mù. Tôi g i đ u lên m m ng thi p đi trong ti ng sóng bi n rì rào, ng t ngào nh l i ru c a m .

Ti ng ai g i tôi t d i bãi bi n v ng lên i i: “Tu n i! Tu n i!...” làm tôi gi t mình, m m t ra thì tr i đã sáng b ng. Tôi li n ch y bay ra bãi bi n v nhà thì g p Yên đang l i bì bõm d i su i. B t g p tôi, Yên m ng l m, nói:

- “Đêm qua, m y ng i đầu v y?”

- “N m ng quên trên nghĩa trang!” tôi nói.

- “L n đi mà không cho ai bi t làm tao và bác Tám lo quá ch ng,” Yên gi c. “Thôi, v nhà l lên đi! Ch m y v là tàu nh neo đó!”

Th y tôi và Yên ch y lúp xúp t đ ng xa, bác Tám m ng r v y tay, g i l n: “L lên đi t i bây! Tàu s p nh neo r i đó!”. Tôi h i:

- “M y ng i trên tàu đầu r i, bác Tám?”

- “H đi lên tàu h t r i đ chu n b nh neo. L n sau, có đi đâu thì ph i cho bác ho c th ng Yên bi t nghe cháu,” bác đ a cho tôi và Yên, m i đ a m t b c áo qu n. Còn bác vác trên vai m t cái thùng g dài khá n ng. Bác gi c. “Thôi, đi lên tàu k o m i ng i ch đ i.”

*

Sau khi m i ng i lên tàu, Nguy t có nhi m v đi m danh th y th đoàn, r i ch y lảng xãng đ m t ng ng i. Có l , l n đ u ch m m t tôi, Nguy t h i r t t nhiên:

- “Anh tên gì v y?”

- “Lê Tr n Tu n!” tôi tr l i.

- “Anh là th y th mang s 25 đó nghen!” nàng c i hóm h nh, r i leo lên bu ng lái phía tr c mũi tàu.

Vài phút sau. Con tàu n máy, r sóng h ng ra bi n kh i. Tôi chui vào trong cabin, r i đi ra đ ng sau lái tàu, nhìn v phía đ o “Sám H i”. Trên bãi cát tr ng xóa, hàng đ a cao cong vút ch m ra bi n, nh ng tàu lá xanh m t, phe ph y đón gió nh nh ng cánh tay v n ra, v y chào t m bi t. R ng cây xanh trên đ i núi nh t nhòa đ n trong t m m t và tôi l i th n th nh đ n

m , ng i vnh vi n l i nghĩa trang c a ng i v t bi n nh ng i v th y chung, h ng v
phía m t tr i l n đ ch đ i cha tôi...

M t ngày t trên tàu, ch có tôi là ng i vô tích s , ăn không ng i r i. M y ng i trong th y th
đoàn t t b t công vi c, ch y u là hoàn ch nh l i l i b a, khâu l i các ch rách ho c h . L i
b a là m t s i dây triên dài 20 ngàn th c, toàn c c “ni long” mà đ ng kính đ n 3, 4 ly. S i
triên n y có nhi u “dây th o” dài 25 th c do 3 s i b n l i thành 1 nên r t ch c. D i cùng là
m t chùm l i i câu kho ng 10 cái, đúc b ng thép có ng nh, to b ng đ u đũa ăn, dùng đ móc
m i câu cá m p. M t vài ng i khác chuyên lo vi c mài giũa l i i câu cho th t s c.

Cu i cùng, tôi tìm ra m t công vi c r t thích h p là ph v i Nguy t và Yên lo vi c n u ăn cho
th y th đoàn. Th c ph m căn b n v n là th t cá m p đ i đ ng th t khô ho c đông l nh trong
h m ch a n c đá đ i khoang tàu. Th t n c có màu tr ng, không có m , chiên lên thành món
steak ăn ngon nh th t bò. Sau b a c m tr a và chi u thì lo đ n đ p, r a chén bát; th nh
tho ng, bác Tám và và chú T , cha c a Nguy t t trên bu ng lái xu ng thăm chúng tôi. Chú T
nhìn anh Yên chăm chú, r i nói thì th m v i bác Tám đ i u gì đó r i c hai phá lên c i; hình
nh , Nguy t bi t chuy n, m t nàng b ng đ gay vì th n...

Đêm đó, tàu b neo t i hòn t i Hòn Khoai phía đ i mũi Cà Mau ng qua đêm. Sau b a c m
chi u, chúng tôi l i làm thêm món nh u cho m i ng i u ng r u l y gân. Đó là món da cá m p
ph i khô, c o s ch ch t nhám bên ngoài, r i ngâm n c sôi cho m m tr c khi c t t ng mi ng
nh tr n v i d a chua và r c đ u ph ng lên, ăn ngon tuy t. Th y th đoàn t m ba, t m b y trên
mũi, đ ng mũi tàu ho c trong cabin. R u vào l i ra, ti ng c i dòn nh pháo n . Đ n 9 gi t i,
m i ng i đi ng s m đ ngày mai b t đ u b a l i i cá m p.

Tôi n m trong m t góc khoang, bên c nh bác Tám và anh Yên.. Trong gi c ng ch p ch n, tôi
l i n m m th y m tôi đang ng i bó g i trên bãi bi n chi u hôm, đôi m t m th t bu n, ngó
mong lung ra ngoài trùng kh i sóng v nh ch đ i cha tôi. Dáng m ng i l ng l , câm l ng nh
b c t ng đá. B t ch t, hai h t l trào ra khoe m t, ch y dài xu ng đôi má c n c i. Tôi ch g i
đ c hai ti ng: “M i!...” r i gi t mình ng i b t đ y. Trong cabin tràn ng p ánh trăng r m.

Qu n cái m n quanh mình cho m, tôi đi ra đ ng sau lái r i leo lên mũi tàu. Tôi ng i yên l ng
nh con cú đ i ánh trăng. Trăng trên bi n sáng và r c r quá và g n nh tôi th y đ c màu
xanh c a r ng trên Hòn Khoai. Làng chài ven bi n trên Hòn Khoai, đèn nhà ai v n còn ánh lên
nh ng đ m l a ch p ch n. Sau l ng Hòn Khoai là quê h ng tôi, ch cách m t vài gi tàu l t
sóng là đ a tôi tr l i đ t li n. Nh ng ng n đèn bão c a nh ng chi c ghe câu m c, di đ ng lung
linh trên m t bi n làm tôi nh quá c a Đ nh An, n i dòng sông H u đ ra bi n là quê nhà tôi đó,
n i tôi sanh ra đ i và l n lên theo t ng mùa n c n i...B c chân c a ai rón rén, đi trên mũi l p
thi c ph p ph u làm tôi gi t mình, quay đ u nhìn l i, thì ra là Nguy t, nàng ng i xu ng c nh tôi,
nói: “Khuya r i! Đi ng đi, anh Tu n!” Tôi g t đ u và theo nàng tr xu ng cabin.

Ti ng k ng đánh th c m i ng i d y vào lúc 6 gi sáng. Trong lúc tàu ch y vào vùng ng
tr ng, m i ng i chu n b móc m i cá vào l i i câu. Vào kho ng vài ti ng sau, chú T Sún b t
đ u cho tàu gi m t c, ch y ng c lên phía b c v phía Côn Đ o và trong su t h i trình 20 h i
lý, b ng chi u dài c a s i dây tri n. Dàn l i i b a l n l t đ c th xu ng bi n. M i s i dây th o
cách nhau 100 th c, trên có đánh đ u b ng m t cái phao tròn nh qu bánh, có c m lá c

tr ng đ đánh đ u. Tôi đ m 200 cái phao t t c ; th nh tho ng, bác T ném xu ng bi n m t mi ng th t trâu còn đ m máu xu ng bi n, đ nh cá m p bu t i. Đánh h i th y mùi máu t i, b y cá m p t d i bi n n i lên m t bi n, tranh nhau đ p m i, vi c a chúng nhô lên kh i m t n c c th c. B t ng , m t con cá m p tr ng n ng c t n, t d i bi n b t th n phóng mình lên kh i m t n c, r i r i ùm xu ng bi n làm b n n c tung tóe lên tàu. Đ n x chi u, vi c b a i i i hoàn t t. Chú T cho m i ng i ngh ng i l y s c đ chu n b công vi c vô cùng v t v cho ngày hôm sau: x th t cá m p.

Đêm đó, tàu b neo gi a bi n. Đ n 3 gi sáng, ti ng k ng đánh th c m i ng i d y th t s m. Sau khi ăn lót đ , chú T cho n máy tàu, ch y th t ch m ng c theo hàng c nh c m trên m y cái phao n i, đ cho th y th đoàn cu n l i b a lên sàn tàu cùng v i nh ng con cá m p n ng t n a t n m c câu, đ c x th t li n t i ch r i phân lo i theo đúng tiêu chu n: “Nh t vi, nhì gan, tam bì, t n c”. Ngày đ u tiên, thu ho ch đ c kho ng 30 con “c p bi n” n ng t 200 ký đ n 500 ký. Ch y u là l y vi cá, có giá tr kinh t cao nh t, m t b vi chi m 1% tr ng l ng toàn thân. Tôi t p s l y gan cá m p đ n vào thùng phuy, ti p tay v i h .

M y ngày hôm sau, b a trúng m t con cá m p lo i tr ng kh ng l , n ng c 3 t n, lo i cá m p n y n i ti ng khát máu và hung đ .ĩ Cái mi ng r ng toác hoác, đ a hai cái bàn n o v i hai hàm răng nh n bén nh dao c o, hai bên mép nhô ra hai cái răng c a có kh năng nghi n nát c m t khúc g l n nh c t bu m, đó là n i kinh hoàng c a thuy n nhân, ch ng may b bảo t qu t xu ng bi n.

Con cá m p tr ng đ p đuôi vùng v y d d i khi b kéo vào sát m n tàu. Chú T cho vài ng i l c l ng dùng chĩa đ m ch t tr c khi tr c lên khoang tàu x th t. Nhìn con cá m p tr ng n m chình ình trên khoang tàu, chú T khoái quá c i toe toét, nói v i bác Tám: “Chuy n n y trúng m i r i!”. Qu th t, ch có b vi đã c t đ c g n 40 kí r i, n i b gan đã ch a g n đ y cái phuy. Tr c khi v t bao bì xu ng bi n đ tránh cho tàu kh i quá t i, Nguy t nh bác Tám dùng dao bén m cái d d y, đ tìm nh ng v t l không th tiêu hóa đ c. L n n y, Nguy t tìm th y vài t m th bài và vài đôi giày “b t” c a nh ng ng i lính thu c QLVNCH; r t có th , h đã ch t trên đ ng di t n ho c đã t n l c chi n đ u v i b n lính biên phòng VC ngoài bi n kh i lúc v t bi n tìm t do?”

Tôi ng c nhiên, h i:

- “Nguy t s u t m nh ng v t n y đ làm gì v y?”

Nàng không tr l i, ch nh tôi múc n c bi n t y s ch máu cá bám trên nh ng v t n y, tr c khi đ m ph i n ng trên óc ca bin. Xong đầu đó, nàng n m tay tôi đi vào trong m t g c khoang, l i ra m t cái r ng g khá to. Nàng nói: “Nguy t đã tìm th y nh ng v t n y trong b ng nh ng con m p b v ng l i, anh c m n p r ng ra coi!”

Tôi tò mò m n p r ng ra xem, đó là m t b s u t p c a nh ng ng i lính thu c QLVNCH đ m i quân binh ch ng, t nh ng kh u súng Colt 45 đã rĩ sét, nh ng đôi giày b t, nh ng huy hi u, huy ch ng, nh ng cái bút n t còn đính huy hi u nhấ dù, th y quân l c chi n, nh ng cánh bay còn nguyên v n, nh ng b quân ph c rách r i, t t i...

- “Nguy t góp nh t nh ng v t n y đ làm gì?” tôi ng c nhiên, h i. “Dùng đ bán cho nh ng ng i s u t m nh ng k v t c a chi n tranh?”

- “Nh ng di v t vô giá n y thu c v nh ng chi n sĩ vô danh QLVNCH. H đã m t th i xã thân ch ng b n c ng s n xâm l c đ bão v n n Đ c L p - T Do - Dân Ch th c s c a Mi n Nam Vi t Nam tr c đây,” Nguy t nhìn tôi, ti p. “R m tháng 7 năm nay, Nguy t s đ em nh ng v t n y lên chùa đ nh các s chân tu t ng kinh siêu đ cho h .”

Tôi l i càng ng c nhiên v s hi u bi t c a nàng. Tôi h i:

- “Ai nói cho Nguy t bi t v nh ng đ u n y v y?”

- “Bác Tám ch ai,” Nguy t ch cái radio hi u National, máng tòn ten trên vách, nói. “Ngoài ra, Nguy t còn nghe m y đài phát sóng n c ngoài n a cà!”

Tàu b a l i cá m p lệnh đên trên vùng bi n đông sang đ n đ u tu n l th ba, khai thác đ c trên ch c t n h i s n đ lo i. Sau khi neo tàu, ng qua đêm cách Hòn Khoai v phía nam đ 30 h i lý. Chú T quy t đ nh cho quay mũi tàu h ng v Vũng Tàu đ bán t i s n ph m cho th tr ng h i s n là công ty xu t kh u Phan Thi t - Vũng Tàu. Nh ng m t bi n c b t ng xảy ra làm nh h ng đ n c cu c đ i c a tôi...

Theo đúng k ho ch. Tr i v a r ng đông, trong lúc th y th đoàn còn đang yên gi c, ng d ng s c sau g n 3 tu n l lao đ ng v t v trên bi n c . Chú T cho tàu n máy, quay mũi tàu v h ng Vũng Tàu. Bác Tám, tôi và anh Yên ph giúp nh neo r i đ ng trên mũi tàu hóng gió bi n. Bác Tám nói:

- “V đ n b n bãi, bác và th ng Yên s đ a cháu tr l i quê nhà. Cháu nghĩ sao?”

- “Bác đ a cháu v đ n Sài Gòn là đ c r i. Cháu có ng i dì ru t t i Tân Đ nh,” tôi n m tay anh Yên, nói. “Nh anh chăm sóc dùm ngôi m c a má tôi.”

Yên v vai tôi, nói:

- “Đ ng lo, chuy n nh thôi mà!”

- “Làm sao, tôi liên l c đ c v i bác Tám và anh?” tôi h i.

Bác Tám nói:

- “Cháu c vi t th , g i v đ a ch nhà c a chú T t i th tr n D ng Đông - Phú Qu c là đ c r i!”

B t ng , nhìn th y m t c t khói đen k t b c lên đ ng phía chân tr i, chú T t trên bu ng lái trên cabin, g i v ng xu ng:

- “Nhìn v h ng 2 gi . Tôi th y khói l a d y chân tr i!”. Bác Tám l y tay che m t cho đ chói

n ng, nhìn v h ng chú T ch, h t ho ng nói:

- “X y chuy n r i đó chú T !” bác Tám quay qua, b o anh Yên. “Con vào trong cabin, m n p thùng g , l y cái ng dòm đem ra cho bác Tám.”

Vài phút sau, anh Yên tr ra đ a cái ng dòm cho bác Tám. T t c đi lên bu ng lái g p chú T . Bác Tám đ a cái dòm lên ngang v i t m m t v a quan sát, v a k l i di n ti n nh ng gì đang x y ra đ ng chân tr i:

- “B n h i t c đang kh ng ch hai chi c ghe c a thuy n nhân. Chúng đã tách r i h ra, đàn bà tr con qua m t chi c đ c ng hi p. Còn đàn ông và thanh niên b d n qua m t chi c ghe khác, tr c khi phóng h a đ t ghe. Tôi còn th y nhi u ng i phóng xu ng bi n, đang l i bì bõm d i bi n b b n chúng dùng chĩa nh n đâm h nh đâm cá. Máu loang đ m t n c,” bác Tám ch i th . “Đ. m t i h i t c Thái Lan thi t dã man mà! May quá, m t tàu tu n d ng có treo lá c đ sao vàng xu t hi n.”

Chú T Sún m ng quá, reo lên:

- “Nh v y là đ ng bào đ c công an biên phòng c u r i đó!”

- “C u cái con m gì ch !” bác Tám vng t c. “M bà nó! T i nó đâu có thèm ti p c u đ ng bào đầu nà. Chúng đang quay mũi tàu tr l i Côn Đ o thì ph i.”

- “Tính sao đây, anh Tám?”

- “B ng m i giá, mình ph i c u đ ng bào thôi!”

- “L y cái gì ch i t i h i t c Thái Lan đây?”

- “Đ ng lo, tui có đ ngh ch i t i nó mà,” bác Tám bình t nh, nói. “Anh c cho tàu tăng t c, ch y c p hông chúng nó. Tui xu ng cabin l y đ ngh và đánh th c t t c anh em đ y, chu n b chi n đ u.”

Ti ng k ng báo đ ng v a vang lên. T t c th y th đoàn ch y đ u ch y ùa ra hai bên m n tàu. Còn bác Tám vác cái thùng đ ngh ra, đ t xu ng hông trái tàu. Hai tàu ch y ng c chi u nhau, kho ng cách rút ng n d n. Bâ y gi , m t th ng cũng th y mũi tàu c a b n h i t c Thái Lan hi n rõ d n. Bác Tám ng c m t lên phòng lái, nói:

- “Ch y c p hông! Nh gi c ly 20 th c là đ c r i!”

Chú T nói v ng xu ng:

- “Tui nghe rõ r i, anh Tám!”

Bác m n p thùng g , xách m t kh u B40 và m t kh u AK47 d ng bên m n tàu, r i l p đ n vào. Và m i h i h p ch đ i giây phút quy t li t s p x y đ n, vì chi c ghe c a thuy n nhân b

kéo phía sau, ch cách tàu c a b n h i t c có vài th c. N u qu B40 ch ch h ng, s trúng ghe c a thuy n nhân, nó s n tan nh xác pháo.

Kho ng cách rút ng n t 100 th c, còn 50 th c... Tàu h i t c khai h a tr c, m t lo t đ n AK47 n ròn rã, ti ng đ n bay veo véo trên đ u chúng tôi. Bác Tám bình t nh đ t kh u B40 lên vai ph i, song song v i m n tàu, ngón tay tr đ t vào cò súng. Chú T Sún gi m t c. Tàu c a b n h i t c lao vút t i s n sàng va ch m. Chú T lách con tàu sang bên ph i. V a th y mũi tàu c a b n h i t c tr t i, bác Tám v n vai đ ng đ y, nhanh chóng xi t cò. M t ánh l a ph t h u lóe lên, đ u đ n B40 r i n ng lao th ng vào m c tiêu...M t ti ng n “m” d d i phát ra làm nh c tai, bu t óc. Chi c tàu h i t c b c cháy, tr c khi n bung ra thành nh ng m nh v n, chìm xu ng bi n. M t cái đ u lâu c a tên h i t c nào đó văng lên tàu. Thu n chân, anh Yên đá nó bay xu ng bi n. Tôi ch m lên m n tàu nhìn phía ghe c a thuy n nhân. V a th y c ch c tên h i t c còn tr n tru ng t trên ghe phóng mình xu ng bi n thoát thân. Bác Tám n khí xung thiên, v l y kh u AK47 nh đ n, m t bi n loang máu, b n h i t c Thái Lan b tiêu di t toàn b . Chi c ghe c a thuy n nhân trôi đ t v phía sau...

Chú T lái tàu c p sát vào chi c ghe c a các n n nhân. Bác Tám ôm kh u AK47 nh y xu ng tr c, anh Yên và tôi nh y xu ng sau. Nguy t th cu n thang dây, leo xu ng ghe sau cùng. M t c nh t ng vô cùng th ng tâm đ p vào m t tôi. Trong khoang tàu, ch có đàn bà và tr con, g ng m t ng i nào cũng l v kinh hoàng, ràn r a n c m t. M t ng i đàn bà ng i thu mình trong m t g c khoang, đôi m t th t th n nh ng i m t trí, đang ôm m t đ a con gái bé b ng không m t m nh v i che thân vào lòng. M t ng i đàn bà đ ng tu i, g ng m t r n r i, đôi m t c ng ngh . Th y bác Tám c m kh u AK47 trong tay, bà h i:

- “Ông là b đ i Vi t C ng?”

- “Đúng, trong th i chi n tranh gi i phóng tôi là cán b VC. Nh ng,” bác Tám c i, nói. “Bây gi tôi đã th c t nh r i! Th c ch t c a chi n tranh gi i phóng dân t c ch là m t cu c chi n tranh xâm l c Mi n Nam đ hôi c a, b n quan cách m ng g c mi n B c xa h i ch nghĩa cai tr dân mi n Nam mình còn đã man, tàn b o g p trăm l n b n th c dân Pháp. Tôi giã t ch nghĩa C ng s n t khuya r i, cô i!”

- “Cám n ông đã c u chúng tôi, thoát kh i tay b n h i t c Thái Lan!”

- “n nghĩa gì, mình là ng i Vi t Nam c mà! Tôi ch a đ n đ i m t h n tính ng i nh b n công an biên phòng VC,” bác Tám h i. “T t c m i ng i trên ghe đ u bình yên c ch ?”

- “Ng i nào cũng b chúng c ng hi p t p th . Ng i l n chúng tôi còn đ s c ch u đ ng. Ch t i nghi p cháu gái đó, m i có 10 tu i đ u mà b c ch c th ng h i t c l c l ng nh trâu, thay phiên nhau c ng hi p. Cháu đang h p h i trên tay m .”

Nguy t nhìn ng i đàn bà đó, h i:

- “Xin i, dì tên chi?”

- “Dì tên Trúc!”

Trúc d n m i ng i đ n g p m con ng i đàn bà đáng th ng đó. Nguy t qu xu ng bên c nh ng i đàn bà, nhìn g ng m t em bé đ p nh thiên th n, đang th nh ng h i th cu i cùng trên tay m . Nh ng gi t n c m t mong manh a ra kh i khỏe m t, tinh khi t nh nh ng gi t s ng mai, đ ng trên m t đóa hoa h ng v a ch m n , l ng l ch y thành dòng trên đôi má ngâ th . Em th h t ra, r i ngh o đ u sang m t nh m t cánh chim non b trúng đ n. Ti ng khóc c a ng i m v ra thành m t chu i âm thanh u t ngh n, đ n đau. Bà rú lên nh điên d i và m i ng i trên ghe nhòai ng i t i, ôm ch m l y bà...

Ch riêng có dì Trúc là còn gi đ c bình t nh. Theo tôi, đó là m t ng i đàn bà đ y b n lãnh, đ ng trên đ u sóng, ng n gió mà không h nao núng. Dì Trúc nhìn bác Tám, h i:

- “Ông có th giúp chúng tôi đ c không?”
- “Cô c n gì, c nói!”
- “Xăng đ u và l ng th c đ ti p t c cu c hành trình còn d dang.”

Bác Tám ng c nhiên, h i:

- “Ai là ng i lái ghe?”
- “Tôi!” dì nói đ y v t tin, ti p. “Ch ng tôi là Hải Quân Đ i Úy, tôi đã ph v i ch ng tôi lái chi c ghe x u s n y! T t c đàn ông, thanh niên trên ghe đ u b b n h i t c gi t ch t h t h i này!”
- “Thôi đ c, tôi đ a cô lên tàu g p chú T Sún, coi chú có th giúp đ c vi c gì cho cô không?”

Kho ng m t ti ng đ ng h sau. Dì Trúc tr xu ng ghe tuyên b v i m i ng i: “Cu c hành trình v t bi n tìm t do v n ti p t c! Tôi là ng i lái ghe! Ng i nào tin t ng tôi thì l i, còn mu n tr v đ t li n thì leo lên tàu đánh cá! Tr l m là ngày m t, tàu s đ a m y ch em v đ n b n c ng Vũng Tàu! Ai mu n ti p t c cu c hành trình thì đ a tay lên!”

T t c m i ng i đ u đ ng ý ti p t c cu c hành trình. Trong lúc m i ng i chuy n xăng đ u, l ng th c, n c ng t t tàu đánh cá xu ng ghe. Bác Tám kêu tôi ra đ ng đ ng mũi ghe, h i:

- “Cháu có mu n đi theo h không?”

Tôi m nh đ n, đ p:

- “Đ mu n ch !”
- “Hay l m!” bác Tám nói. “Đ bác g i g m cháu cho cô Trúc, chăm sóc cháu trong th i gian tr i t n n.”

Tôi nói:

- “Con t lo li u đ c mà, bác Tám!”

X chi u, tôi tr lên tàu đánh cá t giã m i ng i. Gi g m m m cho anh Yên chăm sóc dùm. Bác Tám xi t ch c tay tôi, chúc: “th ng l bình an”. Còn Nguy t nhìn tôi, nói: “Em có cái n y t ng anh Tu n.” Tôi ch a k p tr l i, Nguy t khoát lên ng i tôi m t cái áo len còn th m mùi ch m i. Tôi tr xu ng ghe, m i ng i i ùa ra m n tàu v y tay chào t giã. Chi c ghe quay mũi h ng ra bi n đông, ti p t c cu c hành trình v t bi n tìm t do. Chú T cho tàu đánh cá n máy h ng vào đ t l i n. Tôi l u luy n nhìn theo cho đ n khi chi c tàu m t hút đ ng sau chân tr i...

Hoàng hôn trên bi n. Màn đêm buông xu ng th t ch m và bi n hôm nay l ng gió. Sóng bi n v vào m n ghe nhè nh , êm nh ti ng ru h i c a m . Bi n t i đ n, b u tr i nh h p l i b i con trắng l i i li m không đ s c t a ra ánh sáng r c r . Ng i đàn bà b t h nh ôm xác con th , đi ra ng i tr c mũi ghe, l ng l nh càn li u r ù già nua bên b h , r i bà c t ti ng ru con, đ i u ru n c m t nh ngh n trong c h ng, r i v thành ti ng khóc n c n . M i ng i i trong ghe quây qu n chung quanh bà yên l ng c u nguy n. Bà không đ can đ m th xác con xu ng bi n. Dì Trúc ph i làm công vi c n y thay cho bà. Dì đ t em n m trên t m ván ghe, âu y m đ t lên má em m t n hôn v i bi t tr c khi th em xu ng bi n. Nhìn xác con trôi đ t đ theo sóng bi n, bà m đầu đ n, hét lên m t ti ng: “Tr i i!” r i ng t đi...

Bây gi ch còn l i mình tôi đ ng tr c mũi ghe, nhìn xác em trôi b ng b nh nh cánh hoa l c bình l loi đ t ra c a bi n quê tôi. Sóng bi n s đ a thân xác em trôi v đâu? Vào trong cõi luân h i mù m t khói mây hay tan vào lòng đ i đ ng ngàn năm l nh l o. Tôi v y tay chào v i bi t em l n cu i cùng, khi xác em trôi khu t đ n sau t m nhìn c a tôi...

Sau ba ngày đêm không ng , Dì Trúc v n d ùng c m và v ng vàng trên tay lái, đ a chi c ghe đ nh m nh đ n b n c ng Tarampa, tr m đ u tiên thu c qu n đ o Nam D ng, tr c khi đ c chuy n ti p đ n tr i t n n Galang: NG NG C A C A T DO!